

Levanger kommune
Møteinnkalling

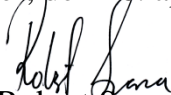
Utvalg: Levanger formannskap
Møtested: Formannskapssalen, Levanger rådhus
Dato: 02.05.2012
Tid: 13:00

Faste medlemmer er med dette kalt inn til møtet. Den som har lovlig forfall, eller er inhabil i noen av sakene, må melde fra så snart som mulig, på tlf. 74 05 27 16, eller e-post: rita.mari.keiseras@levanger.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Saksnr	Innhold
PS 38/12	Godkjenning av protokoll fra formannskapetets 28.03.12.
PS 39/12	Overskattetakstnemnda i Levanger - suppleringsvalg
PS 40/12	Nasjonalt transportplan 2014- 2023, høring
PS 41/12	Gebyrregulativ for byggesak - passivhus.
PS 42/12	Olavsrosa - søknad om tildeling av kvalitetsmerket Olavsrosa
PS 43/12	Søknader om økonomisk støtte første halvår 2012
PS 44/12	Høring - NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning (utlagt 29.04.12)

Levanger, den 26. april 2012

Robert Svarva
ordfører

OBS!!!!
Saklisten med vedlegg er også tilgjengelig på kommunens hjemmeside:
<http://www.levanger.kommune.no/>

Innhold

PS 38/12 Godkjenning av protokoll fra formannskapet 28.03.12.....	2
Overskattetakstnemnda i Levanger - suppleringsvalg.....	3
Nasjonal transportplan 2014- 2023, høring	5
Gebyrregulativ for byggesak - passivhus.....	12
Olavsrosa – Levanger søker om tildeling av kvalitetsmerket Olavsrosa.....	14
Søknader om økonomisk støtte første halvår 2012.....	17
Høring - NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning	22

PS 38/12 Godkjenning av protokoll fra formannskapet 28.03.12.

Levanger kommune

Sakspapir

Overskattetakstnemnda i Levanger - suppleringsvalg

Saksbehandler: Rita-Mari Keiserås	Arkivref: 2011/8454 - /
E-post: rita.mari.keiseras@levanger.kommune.no	
Tlf.: 74052716	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Levanger formannskap	02.05.2012	39/12

Rådmannens forslag til vedtak:

Som nytt varamedlem til overskattetakstnemnda velges: _____

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

I kommunestyrets møte 23. november 2011, sak 63/11, ble følgende valgt som medlemmer og varamedlemmer i overskattetakstnemnda:

Medlemmer:

Elin Aune – leder

Rolf Gaarde - nestleder

Harald Lein

Wenche W Sundal

Guri Skjesol

Kjell Bullen

Varamedlemmer:

1. Trond Hustad

2. Jann Karlsen

3. Randi Aasenuus

4. Øyvind Haugberg

5. Elise Berre

Det har kommet henvendelse fra leder i overskattetakstnemnda med ønske om å få varamedlemslista til nemnda supplert. Dette på grunn av at nemnda har mange møter i perioder, hvor det er vanskelig å unngå at faste medlemmer må melde forfall. Flere av varamedlemmene har til tider også problem med å møte. Det er derfor behov for flere varamedlemmer til nemnda.

Kommuneloven § 16, pkt. 5 sier følgende om nyvalg:

Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalget kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalget.

Det ble av kommunestyret 23.11.11 valgt 5 varamedlemmer til overskattetakstnemnda. Iflg. eiendomsskattevedtektene skal nemnda ha 6 varamedlemmer.

Vurdering:

Da antallet varamedlemmer til overskattetakstnemnda ikke er fulltallig, må det foretas suppleringsvalg på ett varamedlem til nemnda.

Levanger kommune
Sakspapir

Nasjonal transportplan 2014- 2023, høring

Saksbehandler: Åge Isaksen	Arkivref: 2012/2947 - /N00
E-post: aage.isaksen@innherred-samkommune.no	
Tlf.: 74048519	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Samkommunestyret	26.04.2012	10/12
Levanger formannskap	02.05.2012	40/12

Saksprotokoll i Samkommunestyret - 26.04.2012

Forslag i møte:

Hans Heieraas (SP) fremmet følgende forslag til vedtak:

1. *Som innstillingens punkt 1*
2. *Følgende utfordringer i Levanger / Verdal må løses på kort sikt:*
 - *E6 må bygges utenom Åsen sentrum*
 - *Utbygging / ombygging av E6 i Bjørga*
 - *Ny trase / utbygging E6 fra Havnekrysset Verdal til Mule Levanger*
 - *Planfri kryssing E6 / Fv 72 ved Bergsgrav*
 - *Forbedret fergetilbud mellom Levanger og Ytterøy*
3. *Som innstillingen punkt 2*
4. *Som innstillingen punkt 3*
5. *Som innstillingen punkt 5*
6. *Som innstillingen punkt 6*

Edvard Øfsti (DNA) fremmet følgende endringsforslag – punkt 5 i innstillingen:

Det forventes at hovedandelen av foreslåtte tiltak innarbeides i Nasjonal transportplan for perioden 2014- 2023.

Hanne Ihler Toldnes (SV) fremmet følgende endringsforslag – punkt 1, 2. setning endres til:

Det pekes her på at jernbanen må bygges ut i henhold til konsept 4 (maksimumskonseptet), og at E6 oppgraderes der trafikkbelastningen er størst, og ellers trefeltsveg.

Avstemning:

Ved alternativ avstemning mellom administrasjonssjefens forslag til vedtak og Heieraas sitt forslag til vedtak, ble Heieraas sitt forslag enstemmig vedtatt.

Toldnes endringsforslag, pkt 1, avvist med 17 mot 1 stemme som ble avgitt for Heieraas forslag pkt. 1.

Øfstis endringsforslag, pkt. 5, enstemmig vedtatt.

Heieraas forslag til vedtak, med vedtatt endring, enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

Kommunen mener forslag til Nasjonal transportplan på en god måte belyser relevante problemstillinger. For framtidsrettet og robust utvikling av regionen er det viktig å legge et høyt ambisjonsnivå for samferdselsinfrastrukturen.

Kommunen vil spesielt peke på:

1. Kommunen viser til uttalelse til konseptvalgutredning (KVU) Trondheim – Steinkjer for samordna utbygging av E6 og jernbane. Det pekes her på at jernbanen må bygges ut i henhold til konsept 4 (maksimumskonseptet), og at E6 bygges med fire felt der trafikkbelastningen er størst, og ellers trefeltsveg. Dette må legges til grunn for langsiktig utvikling på aksene. I tillegg bør mulighetsstudie Meråkerbanen løftes fram for å oppnå synergieffekter med elektrifisering og for styrking av det Midt-nordiske transportsystemet.
2. Følgende utfordringer i Levanger / Verdal må løses på kort sikt:
 - E6 må bygges utenom Åsen sentrum
 - Utbygging / ombygging av E6 i Bjørga
 - Ny trase / utbygging E6 fra Havnekrysset Verdal til Mule Levanger
 - Planfri kryssing E6 / Fv 72 ved Bergsgrav
 - Forbedret fergetilbud mellom Levanger og Ytterøy
3. Videreutvikling av Trønderbanen må prioriteres i tråd med ambisjoner om ”Trondheim - Steinkjer 1 time”. Viktige milepeler er nådd med Gevingåsen tunell og detaljplaner for elektrifisering. Dette må følges opp med ytterligere investeringer. Realisering av elektrifisering er en klar milepel for å oppnå redusert reisetid, framtidsrettet materiellutskifting og betydelige klimaeffekter.
4. Lokalisering av logistikknutepunkt for Trondheimsregionen er viktig for at knutepunktet kan bli et midtpunkt for effektiv handtering av godsstrømmer både på veg, sjø, bane (og fly). Logistikknutepunktet skal være et intermodalt knutepunkt med god vegforbindelse for omlasting mellom bil, båt, bane (og fly), og det må innrettes med tanke på å gjøre næringslivet mer konkurransedyktig. Det skal lokaliseres slik at det har potensial som næringsklynge for gods og logistikk. Dess mer en vektlegger rollen som brohode i internasjonal handel, dess viktigere blir sjødelen, og dess større regional betydning vil lokaliseringen ha. Hell-Muruvik framstår som den beste løsningen.
5. Det forventes at hovedandelen av foreslåtte tiltak innarbeides i Nasjonal transportplan for perioden 2014- 2023.
6. Det er politisk vilje til å åpne for vurderinger av bruk av bompenger på veg, for å bidra til å finansiere utvikling av jernbanenettet.

Administrasjonssjefens forslag til innstilling:

Kommunen mener forslag til Nasjonal transportplan på en god måte belyser relevante

problemstillinger. For framtidsrettet og robust utvikling av regionen er det viktig å legge et høyt ambisjonsnivå for samferdselsinfrastrukturen.

Kommunen vil spesielt peke på:

1. Kommunen viser til uttalelse til konseptvalgutredning (KVU) Trondheim – Steinkjer for samordna utbygging av E6 og jernbane. Det pekes her på at jernbanen må bygges ut i henhold til konsept 4 (maksimumskonseptet), og at E6 bygges med fire felt der trafikkbelastningen er størst, og ellers trefeltsveg. Dette må legges til grunn for langsiktig utvikling på aksene. I tillegg bør mulighetsstudie Meråkerbanen løftes fram for å oppnå synergieffekter med elektrifisering og for styrking av det Midt-nordiske transportsystemet.
2. Videreutvikling av Trønderbanen må prioriteres i tråd med ambisjoner om ”Trondheim - Steinkjer 1 time”. Viktige milepeler er nådd med Gevingåsen tunell og detaljplaner for elektrifisering. Dette må følges opp med ytterligere investeringer. Realisering av elektrifisering er en klar milepel for å oppnå redusert reisetid, framtidsrettet materiellutskifting og betydelige klimaeffekter.
3. Lokalisering av logistikknutepunkt for Trondheimsregionen er viktig for at knutepunktet kan bli et midtpunkt for effektiv handtering av godsstrømmer både på veg, sjø, bane (og fly). Logistikknutepunktet skal være et intermodalt knutepunkt med god vegforbindelse for omlasting mellom bil, båt, bane (og fly), og det må innrettes med tanke på å gjøre næringslivet mer konkurransedyktig. Det skal lokaliseres slik at det har potensial som næringsklynge for gods og logistikk. Dess mer en vektlegger rollen som brohode i internasjonal handel, dess viktigere blir sjødelen, og dess større regional betydning vil lokaliseringen ha. Hell-Muruvik framstår som den beste løsningen.
4. Det er i Levanger og Verdal kommuner en del mer avgrensede utfordringer som av trafikkavviklingsmessige og trafikksikkerhetsmessige forhold må løses på kort sikt. Eksempler på slike utfordringer vil være:
 - Avklaring trase/utbedring E6 gjennom Bjørga i Verdal kommune.
 - Ny planfri kryssing E6 – Fv 72 ved Bergsgrav i Verdal kommune.
 - Avklaring trase/utbedring E6 Havnekrysset i Verdal kommune – Mule i Levanger kommune.
 - Forbedret E6 gjennom Åsen i Levanger kommune.
 - Forbedret ferjetilbud mellom Levanger og Ytterøy i Levanger kommune.
5. Det er sterkt ønskelig at hovedandelen av foreslåtte tiltak innarbeides i Nasjonal transportplan for perioden 2014- 2023.
6. Det er politisk vilje til å åpne for vurderinger av bruk av bompenger på veg, for å bidra til å finansiere utvikling av jernbanenettet.

Vedlegg:

[Forslag til Nasjonal transportplan 2014 - 2023](#)

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

ISK sak nr. 29/11; Konseptvalgutredning Trondheim – Steinkjer.
ISK sak nr. 34/11; Regional transportplan.

Saksopplysninger:**Bakgrunn.**

Transportetaten har lagt fram forslag til Nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2014- 2023. Fylkeskommunen er bedt om uttalelse til planforslaget, og det vil bli lagt fram sak om NTP for fylkestinget i juni 2012. I den sammenheng er kommunene i Nord-Trøndelag invitert til å bidra med innspill til fylkeskommunens uttalelse innen 4.5.2012.

Planforslaget. (utdrag fra sammendraget).

Effektive transport er en forutsetning for velferd og økonomisk vekst. Overordnet mål for transportpolitikken er å tilby et effektivt, tilgjengelig, sikkert og miljøvennlig transportsystem som dekker samfunnets behov for transport og fremmer regional utvikling.

Økonomisk vekst og økt inntekt vil sammen med befolkningsvekst gi kraftig økt etterspørsel etter transport. Denne utviklingen skaper utfordringer - kapasiteten i transportsystemet må bygges ut. Samtidig skal klimamålet nås og transportsystemet skal utvikles i en mer miljøvennlig retning. Befolkningsveksten i de største byregionene er utfordrende, men gir også muligheter til å utvikle tettere bysamfunn og et transportsystem der kollektivtrafikk, gåing og sykling tar veksten i persontransporten. Dette vil bidra til reduserte klimagassutslipp fra transport. Transportetatene foreslår en tredelt politikk:

I de største byområdene må kollektivtrafikk, gåing og sykling ta veksten i persontransporten. I byene prioriteres derfor gode kollektive løsninger og tiltak for å legge til rette for gåing og sykling. Staten må gi økonomisk rom for kommuner og fylkeskommuner til å bygge ut sin del av kollektivtrafikken. Det er behov for mer statlige midler. Samtidig må det innføres restriktive tiltak mot den private biltrafikken. Eksempler på dette er køprising og dyrere parkering.

I regionene gjennomføres tiltak som bidrar til regionforstørring og dermed til mer robuste bo- og arbeidsmarkedsregioner. Utbygging av jernbanen i Intercity-området og rundt de største byene, og utbygging av vegnettet i regionene, er eksempler på tiltak som bidrar til regionforstørring og regional utvikling.

Mellom byer og landsdeler bygges transportsystemet ut for å redusere avstandskostnadene for næringsliv og innbyggere. Dette vil bidra til økonomisk vekst og regional utvikling. Et helhetlig og rasjonelt nasjonalt transportnett med effektive knutepunkter skal bidra til at langdistanse godstransport i større grad kan gå på sjø eller bane i stedet for på veg.

I hele transportnettet må det satses mer på drift og vedlikehold enn tidligere, fordi infrastrukturen må bli mer robust til å stå imot klimaendringer og andre utfordringer. Trafikken og kravene til pålitelighet øker og anleggene som skal driftes og vedlikeholdes blir stadig mer teknisk kompliserte. Mangel på tilstrekkelig vedlikehold over lang tid har

ført til økt behov for fornyelse av infrastrukturen. For å få en mer pålitelig og robust infrastruktur, må standarden på infrastrukturen bringes opp til et nivå der framkommelighet og sikkerhet ivaretas og forfallet minimeres. Dette vil bidra til å redusere kostnadene både for infrastruktureiere, trafikanter og operatører.

Det er alt for mange drepte og hardt skadde i vegtrafikken i dag. Trafikksikkerhetsarbeidet og arbeidet mot nullvisjonen i alle transportformene må styrkes. I vegsektoren foreslår transportetatene et ambisiøst mål. Antallet drepte skal ikke overstige 100, og antallet drepte og hardt skadde skal ikke overstige 500 i 2024.

Gjennom Nasjonal transportplan 2010-2019 ble de økonomiske rammene for transporttiltak økt med 100 mrd. kr i forhold til tidligere plan. Den økte aktiviteten stiller transportetatene og entreprenør- og rådgiverbransjen overfor store utfordringer knyttet til planlegging og gjennomføring. Transportetatene vil samarbeide med bransjen for å bidra til økt kompetanse og gjennomføringsevne med kortere planleggingstid og nye kontraktstrategier. Det er også nødvendig med langsiktig forutsigbar finansiering for å få en rasjonell utbygging. Med tilstrekkelig og forutsigbar finansiering, og mer effektive planprosesser, kan transportinfrastrukturen bygges ut til en god standard på 20 år.

Økonomiske prioriteringer. (utdrag fra kap. 5)

Jernbaneverket, Kystverket og Statens vegvesen prioriterer bruken av midlene innenfor gitte økonomiske rammer i følgende rekkefølge:

1. Drift av infrastruktur
2. Vedlikehold av infrastruktur
3. Fornyelse og tiltak for å rehabilitere infrastruktur som har forfalt
4. Planlegging
5. Programområdetiltak
6. Store investeringsprosjekter

Økte kostnader for prosjekter som inngår i NTP 2010-2019 og prioriteringen av drift, vedlikehold og fornyelse, gjør det vanskelig å prioritere nye store prosjekter i alle økonomiske rammenivåer unntatt i rammen på +45 prosent.

I retningslinjene for transportetatenes arbeid med NTP 2014-2023 heter det at planarbeidet i Statens vegvesen, Jernbaneverket og Kystverket skal skje med utgangspunkt i sektorvise økonomiske rammer på samme nivå som i rammene for perioden 2014-2019 (planteknisk ramme). I tillegg skal etatene foreslå prioriteringer i alternative økonomiske rammer, som er henholdsvis -20, +20 og +45 prosent i forhold til planteknisk ramme.

Transportkorridor 7, Trondheim – Bodø. (utdrag fra kap. 7)

Korridoren er en transittkorridor for transporter mellom Nord- og Sør-Norge samtidig som den har viktige regionale funksjoner. E6 og Nordlandsbanen binder sammen naboregioner til felles bo- og arbeidsmarked, blant annet Trondheim og Steinkjer, Mosjøen og Mo i Rana, samt Fauske og Bodø. Korridoren omfatter også korridorene fra Nord-Trøndelag og Nordland til Sverige. Korridoren har også betydelig godstransport sjøveien med bulktransport fra Brønnøy og Rana og sjøtransport fra Sandnessjøen til petroleumsvirksomheten i Norskehavet.

Jernbane: Ny Stjørdalselva bru og sporomlegging Hell omfatter ny dobbeltsporet bru over Stjørdalselva, og omlegging av spor til og med Værnes stasjon. Utbyggingen vil gi bedre avvikling av togtrafikken i krysningspunktet mellom Nordlandsbanen og Meråkerbanen, og er en del av null- alternativet i KVVU for Trondheim-Steinkjer. Prosjektet er prioritert i rammene på +20 prosent og +45 prosent. Elektrifisering av Trønderbanen er prioritert om rammen økes med 45 prosent. Tiltaket gir mulighet for gjennomgående tog nord-sør for Trondheim, noe som vil gi et bedre rutetilbud med mulighet for høyere frekvens. Videre utvikling og elektrifisering av Trønderbanen vil ha avgjørende betydning for reduksjon av reisetid gjennom hastighetsøkning. Tiltaket vil være sentralt for utvikling av togproduktene og operatørens strategiske beslutninger om materiellanskaffelser.

E6: I første fireårsperiode fullføres prosjektet E6 Harran – Nes bru i Nord-Trøndelag. Dersom rammen økes med 20 prosent, går transportetatene inn for å følge opp tunnelsikkerhetsforskriftens krav om byggingen av ekstra tunnellop i Være-, Stavsjø- og Helltunnelen på E6 øst for Trondheim i første fireårsperiode. Foreslåtte statlige midler kan være bidrag til en mer omfattende utbygging av vegnettet i tilknytning til tunnelene, forutsatt at det blir lokalpolitisk tilslutning til bompengeproplegg for en slik utbygging. Dersom rammen økes med 45 prosent, prioriteres i siste seksårsperiode videre utbygging av E6 nord for Steinkjer på strekningen Selli - Asp - Sem. I tillegg foreslås statlige midler til å starte utbyggingen av E6 til firefelts veg på strekningen Kvithamar – Åsen i Nord-Trøndelag.

Innenfor programområdene prioriteres utbedringstiltak som breddeutvidelse av strekninger som mangler gul midtlinje, tilrettelegging for gående og syklende, trafiksikkerhetstiltak som bygging av midtrekkverk og tiltak mot utforkjøringsulykker. I tillegg prioriteres midler til utbedring av forfall i vegnettet og oppgradering av tunneler. Dersom rammene økes, prioriteres mer midler til disse tiltakene.

Vurdering:

Framtidige utfordringer innen transportsektoren har kommunen den senere tid behandlet både i Konseptvalgutredning Trondheim – Steinkjer (ISK sak nr. 29/11) og i Regional transportplan (ISK sak nr. 34/11). Det vil derfor være riktig å henvise til disse behandlinger når det også gjelder NTP.

De investeringer som skal gjøres er investeringer for svært lang tid framover, og dermed viktig for de muligheter hele regionen har for framtidig utvikling. I sum er regionen i norsk målestokk en tett befolket region, med utstrakt mobilitet allerede i dag. Det er derfor viktig at det også uttrykkes en tydelig forventning om framdrift, slik at de helhetlige løsningene materialiserer seg i tråd med de målsettinger som er satt. Derfor er forventning om realisering av hovedandelen av tiltak i perioden 2014 – 2023 nødvendig.

For å oppnå en ønsket fremtidsrettet utvikling innenfor regionen, må prinsippene i maksimumskonseptet (konsept 4) legges til grunn som den langsiktige strategi for utvikling av transportløsning for veg og bane på strekningen Trondheim – Steinkjer.

Videreutvikling av Trønderbanen må prioriteres i tråd med ambisjoner om ”Trondheim Steinkjer 1 time”. Viktige milepeler er nådd med Gevingåsen tunnel og detaljplaner for elektrifisering, men dette må følges opp med ytterligere investeringer. Realisering av

elektrifisering er en klar milepel for å oppnå redusert reisetid, framtidsrettet materiellutskifting og betydelige klimaeffekter. I tillegg bør mulighetsstudie Meråkerbanen løftes fram for å oppnå synergieffekter med elektrifisering og for styrking av det Midt-Nordiske transportsystemet.

I tillegg bør også vegnettet utvikles mer enn det er lagt opp til i konseptvalgutredningen (med to-/trefeltsveg med midtdeler på strekningen Steinkjer-Stjørdal). Konseptet bør utvikles til at det er vegstandard med fire felt på utvalgte strekninger, hvor trafikkbelastningen er størst, og ellers trefeltsveg. Dette bør være en realistisk og nødvendig ambisjon.

I forbindelse med KVVU logistikknutepunkt for Trondheimsregionen, er det reist en grunnleggende diskusjon om nytten av et knutepunkt. Det er vist til mulig lokalisering som kan være midtpunkt for effektiv handtering av godsstrømmer både på veg, sjø, bane (og fly). Det er grunn til å understreke at logistikknutepunktet skal være et intermodalt knutepunkt med god vegforbindelse for omlasting mellom bil, båt, bane (og fly), og det skal innrettes med tanke på å gjøre næringslivet mer konkurransedyktig. Det skal lokaliseres slik at det har potensial som næringsklynge for gods og logistikk. Grunnlaget for dette er et spørsmål om hva logistikknutepunktet skal inneholde, et spørsmål som kan ha betydning for hele Midt-Norge. Dess mer en vektlegger rollen som brohode i internasjonal handel, dess viktigere blir sjødelen, og dess større regional betydning vil lokaliseringen ha.

Levanger kommune
Sakspapir

Gebyrregulativ for byggesak - passivhus.

Saksbehandler: Torbjørn Sirum	Arkivref: 2012/2608 - /
E-post: tsi@innherred-samkommune.no	
Tlf.: 74048555	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Levanger formannskap	02.05.2012	41/12

Rådmannens forslag til vedtak:

Levanger kommune ber samkommunestyret vurdere innføring av lavere gebyrsats ved bygging av passivhus i forbindelse med behandling av gebyrregulativet for byggesak /behandlingen av budsjettet for 2013.

Hjemmel/bakgrunn for saken:

Oversendelsesforslag fra Kommunestyret i sak FO 6/12 "Redusert byggesaksgebyr for bygging av passivhus"

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

I kommunestyremøte i Levanger 21.03.12 – Sak FO 6/12 - Spørsmål fra Karl M. Buchholdt (V) - Venstres forslag om reduserte gebyrer for bygging av passivhus

I [kommunestyrets møte](#) 26.10.2011 ble følgende forslag fra Venstre vedtatt oversendt uten realitetsbehandling: ”Det gis redusert byggesaksgebyr, eventuelt ingen gebyrer for bygging av [passivhus](#) i Levanger”.

Representanten Karl M. Buchholdt begrunnet forslaget med: ”Passivhus er et enkelt og rimelig tiltak for å oppfordre folk til å redusere energibruken. Det bygges ikke passivhus i Levanger kommune i dag. Venstre vil gi minst 50 prosent reduksjon i byggesaksgebyrene for passivhus i kommunen for å stimulere til bygging av mer energieffektive bygninger. Passivhus kjennetegnes med at de har et meget lavt energibehov, godt innklima og høy teknisk komfort. Energibehovet reduseres gjennom passive tiltak, som ekstra varmeisolasjon, ekstra god tetthet og varmegjenvinning”.

Innherred samkommunestyre vedtok i møte 9.11.2011 i sak 28/11 ”Nye betalingssetter og gebyrsatser for Innherred samkommune i samsvar med spesifisert oversikt i administrasjonssjefen budsjettforslag.”

Videre vedtok Innherred samkommunestyre i møte 1.12.2011 i sak 37/11 følgende: Betalingssetser og gebyrsatser for Innherred samkommune 2012 vedtatt i samkommunestyret den 9.11.2011 oppheves. Nytt revidert gebyrregulativ vedtas.

I følge gebyrregulativet pkt. 2.1 Boliger/ fritidsboliger er gebyret pr. selvstendig boenhet/ leilighet/ hytte satt til kr. 10.300. Det vil si at en byggetillatelse for et passivhus som inneholder en boenhet koster pr dato kr.10.300.

Passivhus er en samlebetegnelse for bygg der energibehovet reduseres ved hjelp av passive tiltak, som ekstra varmeisolasjon, svært gode vinduer og ekstra tetthet og varmegjenvinning. Det er utarbeidet en egen Norsk standard, NS 3700:2010 – kriterier for passivhus og lavenergihus, boligbygninger som definerer hvordan et passivhus skal planlegges og bygges. Det er en nasjonal målsetning om at den %-vise andel passivhus skal økes. Kravet til isolering og tetthet er betydelig økt også for vanlige boliger.

Vurdering:

Det er noen få kommuner i Norge som har innført redusert gebyr for byggesaksbehandling av passivhus. Oslo kommune har innført 50 % reduksjon. Et bolighus på 200 m² bra (bruksareal) som normalt får et byggesaksgebyr på kr. 25.600 vil dermed koste kr. 12.800. Jevnaker kommune har som den første kommunen i Norge, vedtatt å ikke ta gebyr for behandling av søknader om passivhus. Forutsetningen er at søknaden leveres elektronisk.

Byggesaksgebyrene skal gjenspeile den reelle kostnaden for saksbehandlingen i kommunen. Kommunen har imidlertid anledning til å prioritere noen typer tiltak ved å vedta lavere gebyrsatser for disse. Medgått tid til behandling av en byggesak med passivhus er den samme som for andre hus. En reduksjon i gebyret må derfor begrunnes i en kommunal prioritering og ikke i arbeidsmengden for denne type søknad. Fra sentrale myndigheter er det signalisert at passivhus etter hvert bør bli den gjeldende standard for nye hus.

Pr. dags dato har PBOM- enheten ikke mottatt eller behandlet noen søknader om oppføring av passivhus i Innherred samkommune. Det har imidlertid nylig vært avholdt en forhåndskonferanse i forbindelse med utbygging av et mindre boligfelt i Levanger hvor det ble lagt fram planer om mulig bygging av 14 eneboliger i rekke som passivhus.

Omfanget av byggesøknader med passivhusløsning er som det framgår meget lav, men en må forvente en økende mengde. Hvis andelen passivhussøknader over tid blir stor, vil en reduksjon i gebyret for passivhus føre til redusert gebyrinntekt som igjen tilsier at gebyret for andre type bygg må settes opp. Eksisterende gebyrsats anses for å være relativt lav og vil ikke være av stor betydning i et byggeregnskap.

Det synes ikke riktig å endre gebyrsatsene midt i et budsjettår.

Konklusjon:

Evt. innføring av lavere gebyrsats ved bygging av passivhus vurderes av Innherred samkommune i forbindelse med behandling av gebyrregulativet for byggesak /behandlingen av budsjettet for 2013. Det forutsettes at passivhus bygges etter gjeldende Norsk Standard NS 3700.

Levanger kommune

Sakspapir

Olavsrosa – Levanger søker om tildeling av kvalitetsmerket Olavsrosa

Saksbehandler: Grete Ludvigsen	Arkivref: 2012/2820 - /
E-post: grete.ludvigsen@levanger.kommune.no	
Tlf.: 74052742	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Levanger formannskap	02.05.2012	42/12

Rådmannens forslag til vedtak:

Levanger kommune søker om å få tildelt kvalitetsmerket Olavsrosa for Marsimartnan og for Trehusbyen.

Hjemmel/bakgrunn for saken:

Ingen

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Olavsrosa er Norges fremste kvalitetsmerke for opplevelser basert på kulturarven. Den er et uttrykk for en levende kulturarv under mottoet ”vern gjennom bruk”. Merket synliggjør den nasjonale kulturarven og profilerer bestemte kulturelle kvaliteter.

Olavsrosa tildeles steder, anlegg eller produkter som oppfyller Norsk Kulturarvs kvalitetskriterier, og omfatter kulturlandskap, sammensatte historisk bygningsmiljøer, kunst- eller håndverkstradisjoner, kulinariske opplevelser eller enkeltprodukter. Norsk Kulturarv har som siktemål at Olavsrosa skal tjene som et felles merke for en vid forståelse av den norske tradisjonen.

Når kvaliteten vurderes, legges det vekt på at det ligger verdifull og interessant kulturhistorie til grunn for tilbudet. De kulturhistoriske verdiene skal være ivaretatt på en god måte. Innehavere av Olavsrosa forplikter seg til å være gode ambassadører for en levende kulturarv.

Som et kulturelt system er merket inspirert av det spanske *Paradores* og det portugisiske *Posadas*.

Merket tildeles med begrunnet omtale. Olavsroseinnehavere forplikter seg til å synliggjøre hvilken del av driften som er tildelt merket. Merket kvalitetssikres jevnlig gjennom oppfølging og egenrapportering.

I Nord-Trøndelag er det pr i dag 5 ulike Olavsroseinnehavere. Det er Abelvær Gård, Kulturgården Bjerken, Fiskeværet Sør-Gjeslingan, Spillum Dampsag og Høvleri og Stiklestad Nasjonale Kultursenter. I hele landet er det pr i dag ca 125 Olavsroseinnehavere.

Profilering av Olavsroseinnehavere gjøres i tillegg til Norsk kulturarvs hjemmesider gjennom Veiviseren, en kulturhistorisk håndbok for Norge.

I Veiviseren er det for øvrig også anledning til oppføring for næringsmedlemmer uten å være Olavsroseinnehaver til en mindre kostnad.

Olavsroseinnehavere er planlagt tatt med i NAF veibok fra 2014.

Årlig kontingent for Olavsroseinnehavere beregnes ut fra brutto omsetning i næringsdrift. Maks pris er pr dato kr 5.000,-.

For ikke omsetningsbaserte Olavsroseinnehavere må det forhandles spesifikt, men vurderes å måtte ligge i størrelse opp mot kr 5.000,-.

Vurdering:

Olavsrosa fremstår som et kvalitetsmerke og er også med på å markedsføre de ulike tildelte kulturarvopplevelsene som får tildelingen.

Tiden er nå inne for at både Trehusbyen og Marsimartnan løftes fram nasjonalt ved å bli tildelt Norsk Kulturarvs nasjonale kvalitetsmerke Olavsrosa. Begrunnelse foreslås å vektlegges innen følgende områder:

TREHUSBYEN er særpreget og unik i nasjonal sammenheng.

Bygningsmiljøet

Levanger har en av få enhetlige bebyggelser i hele Norge fra perioden mellom 1896 og 1904.

Levanger har bevart sitt særpreg som trehusby.

Byplanhistorien

Bygd opp etter brannen i 1846 etter byplan av Major Seiersted.

Første by som ble bygd opp etter den første bygningsloven av 1845.

Kvartalsstrukturen er uendret siden 1846.

MARSIMARTNAN er en stor årlig begivenhet av regional interesse og har viktige områder.

Handelstradisjoner

Formidling og synliggjøring av gamle handelstradisjoner mellom Jämtland og Trøndelag er viktig historieformidling til stadig nye generasjoner.

Fakkelnatta

Med en enorm dugnadsinnsats fra det private, næringsliv, lag og foreninger og det offentlige settes byen tilbake til gammel tid. Tusener av publikummere går med tente fakler gjennom gatene kun opplyst av flammer. Teatertablåer og underholdningsinnslag langs fakkeltogruta som forteller om aktiviteter og dagliglivet i gammel tid har fått et magisk uttrykk.

Levanger kommune

Sakspapir

Søknader om økonomisk støtte første halvår 2012

Saksbehandler: Finn Christiansen	Arkivref: 2011/8621 - /223
E-post: finn.christiansen@levanger.kommune.no	
Tlf.: 74052706	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Levanger formannskap	02.05.2012	43/12

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Følgende søknader innvilges:

Nr.	Søker	Innstilt beløp
03	Nord-Trøndelag Døveforening	5.000
05	Russen ved Levanger v.s.	5.000
07	Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon	10.000
08	Støttegruppa etter 22. juli, avd. NT	10.000
09	St. Olavsloppet	20.000
11	Restaureringskomiteen for dampskipet Verdalen	20.000
13	Namdalsfestivalen 2012	5.000
15	Åsen skolekorps	10.000
16	Levanger v.s.	20.000
17	Kunstprosjektet "Cross Over"	10.000
18	1. Levanger Speidergruppe	2.000
19	Mule Skolekorps	10.000
20	Mental Helse Levanger	20.000
22	Tour de Tomtvatnet, "Jenter på hjul"	20.000
23	BVD	10.000
24	Levanger Idrettsråd	10.000
25	Stiftelsen Ytterøy Bygdetun	20.000
26	Markabygda Skole – og Janisjarkorps	10.000
27	Levanger BarneBy Teater	15.000
28	Levanger Fotballklubb Junior 1	15.000
30	Skogn Museumslag	4.000
31	Roknesvollen 4 H - seter	40.000
32	Levanger Ungdomsråd	10.000
33	IL Sverre Turn	15.000
34	Nessegutten FFU	10.000
35	Juvente	15.000
36	Kulturuka i Levanger	15.000
37	Norsk Sjongleringsforbund	10.000
	SUM	366.000

2. Samlet beløp, kr. 366.000,-, belastes konto nr. 14709 – 1000 – 1000 –
Div. overføringer og tilskudd.

3. De øvrige søknader avslås under henvisning til retningslinjer, jfr. F-sak nr. 32/08, skjønnsmessige vurderinger og budsjettmessige årsaker.

Hjemmel/bakgrunn for saken:

Ingen

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Søknadene

Saksopplysninger:

Retningslinjer i forbindelse med formannskapets tildeling av tilskuddsmidler ble vedtatt slik i møte den 27.02.2008, jfr. [F-sak nr. 32/08](#):

Lag og foreninger kan søke om midler fra Levanger formannskap. Søknadene behandles to ganger i året.

Følgende kriterier prioriteres:

- Tiltak for barn og unge i Levanger kommune av en viss betydning og som omfatter en del barn og unge, det kan være idrettsmesterskap, musikkjubileum, større oppsettinger eller andre arrangement av en viss størrelse.
- Tilskudd til forebyggende arbeid.
- Tilskudd til jubileumsmarkeringer.
- Tilskudd til NM eller større lands – eller regionomfattende tiltak som foregår i Levanger og/eller omegn.
- Tilskudd kan gis til bokprosjekt el. lign. som kan være med på å fortelle Levanger kommunes historie, eller annet som kan være av kommunens innbyggers interesse.
- I søknaden må skrives om hvordan arrangementet skal gjennomføres og hvilke grupper som er involvert. Det må også legges ved budsjett.

Det gis ikke tilskudd til:

- Landsomfattende tiltak.
- Arrangement som omfatter bare voksne personer.
- Skoleturer o.l.

På budsjettet for 2012 er det avsatt kr. 1.100.000,- til formålet. Det er pr. d.d. belastet/er båndlagt kr. 370.000,- på konto nr. 14709 – 1000 – 1000 – Div. overføringer og tilskudd slik :

- Solhaug, rusforebygging, Kr. 100.000,-
- LHK, Kr. 100.000,-
- LFK, Kr. 50.000,-
- Skogn I.L., ski, Kr. 50.000,-
- Frol I.L., orientering, Kr. 50.000,-
- Skolekorps, 17. mai spilling, Kr. 20.000,-

Det er således allerede disponert kr. 370.000,- av årets bevilgning. I tillegg vil politiske partier få utbetalt støtte over denne konto.

En har pr. d.d. mottatt søknader slik:

Nr.	Søker	Søknadens formål	Søknadssum
01	Jushjelpa i Midt-Norge	Juridisk bistand, lavterskeltilbud	20.000
02	Care Norge	Etablering av en spare – og lånegruppe for kvinner i Mali	5.000
03	Nord – Trøndelag Døveforening	Bedre døve og tunghørtes situasjon, støtte til velferdssekretær	5.000
04	Mib Nord - Trøndelag	Frivillig org. som skal rekr. menn til barnehager	Ikke oppgitt
05	Russen ved Levanger v. s.	Støtte til russerevy	5.000
06	Teaterutdanninga ved HINT	GLASNOST, samling for film –og scenekunstnere, Tindved, Verdal	15.000
07	Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon	Behandling, ettervern m.m. lokalt	10.000
08	Støttegruppa etter 22. juli, avd. NT	Arbeid opp mot de involvertes interesser	Ikke oppgitt
09	St. Olavsloppet	Utvikling av arrangementet, jubileumsstøtte	30.000
10	Veksthusringen	Veksthusrelatert rådgivning til medlemmene	2.000
11	Restaureringskomiteen for dampskipet Værdalen	Ny livbåt til 120-åringen Værdalen	20.000
12	Lofoten mot Sellafield	Søknad om midler til Info Arena 2012, Sellafield	500
13	Namdalsfestivalen 2012	Aktivitetsfestival for mennesker med psykiske lidelser i NT	8.000
14	Oda Svendgård	Internasjonale studier	Ikke oppgitt
15	Åsen Skolekorps	Støtte til prosjekt parade og formasjon	15.000
16	Levanger videregående skole	Støtte til samarbeidsprosjekt med Herzeg Novi	30.000
17	Kunstprosjektet ”Cross-Over”	Støtte til fullfinansiering regionalt, opp mot skoleklasser, ofte med ulik etnisk og kulturell bakgrunn	10.000

18	1. Levanger Speidergruppe	Støtte til vedlikehold av kanoer som skal brukes ved leir ved Skogn-Grønningen	2.000
19	Mule Skolekorps	Støtte til foreningens barne – og ungdomsarbeid	Ikke oppgitt
20	Mental Helse Levanger	Aktiviteter i foreningen	20.000
21	Norsk Fosterheimsforening NT	Kvalitetsheving, fosterheimsomsorgen	0,50 pr. innbygger
22	Tour de Tomtvatnet, ”Jenter på hjul.”	Treningsopplegg m.v.	20.000
23	BVD, arrangement på Campus Røstad	Barnas verdensdager, musikkarrangement herunder også kulturskole, frivillig musikkliv og flyktningetjenesten	20.000
24	Levanger Idrettsråd	Videreføring av ”10 på Topp i Levanger.”	10.000
25	Stiftelsen Ytterøy Bygdetun	Delfinansiering av En eventyrlig seilas på trondheimsfjorden	30.000
26	Markabygda Skole – og janisjarkorps	Økonomisk støtte til jubileumskonsert, jubileumstur m.v.	Ikke oppgitt
27	Levanger BarneBy Teater	Oppsett av ”Reisen til julestjernen”	25.000
28	Levanger Fotballklubb Junior 1	Drift av laget herunder baneleie Moan	20.000
29	Care Norge	Arbeid for sultrammede i Sahei	Ikke oppgitt
30	Skogn Museumslag	Støtte til merking, sikring og forebyggende konserveringstiltak for samlingen ved Ammestua, Alstadhaug	4.000
31	Roknesvollen 4H-seter	Delfinansiering av helrenovering av brønn	75.000
32	Levanger Ungdomsråd	Støtte til stud tur, Italia	10.000
33	IL Sverre, turn	Støtte i forbindelse med arrangering av gymnastikkfestivalen 2012	20.000
34	Nessegutten FFU	Støtte til lagets drift, reiser m.m.	Ikke oppgitt
35	Juvente	Støtte til landsmøte og sommerleir på Solhaug	20.000
36	Kulturuka i Levanger	Hovedfokus er aktiviteter for barn og ungdom	15.000
37	Norges Sjongleringsforbund	Sjongleringstreff på	10.000

	Frol oppvekstsenter, relatert mot ungdom	
--	---	--

Vurdering:

Rådmannen har vurdert de respektive søknader i medhold av retningslinjene som ble vedtatt i F-sak nr. 32/08 av den 27.02.2008. På bakgrunn av retningslinjene og skjønnsmessige vurderinger, foreslås følgende fordeling av tilskuddsmidlene for 1. halvår 2012 :

Nr.	Søker	Innstilt beløp
03	Nord-Trøndelag Døveforening	5.000
05	Russen ved Levanger v.s.	5.000
07	Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon	10.000
08	Støttegruppa etter 22. juli, avd. NT	10.000
09	St. Olavsloppet	20.000
11	Restaureringskomiteen for dampskipet Verdalen	20.000
13	Namdalsfestivalen 2012	5.000
15	Åsen skolekorps	10.000
16	Levanger v.s.	20.000
17	Kunstprosjektet "Cross Over"	10.000
18	1. Levanger Speidergruppe	2.000
19	Mule Skolekorps	10.000
20	Mental Helse Levanger	20.000
22	Tour de Tomtvatnet, "Jenter på hjul"	20.000
23	BVD	10.000
24	Levanger Idrettsråd	10.000
25	Stiftelsen Ytterøy Bygdetun	20.000
26	Markabygda Skole – og Janisjarkorps	10.000
27	Levanger BarneBy Teater	15.000
28	Levanger Fotballklubb Junior 1	15.000
30	Skogn Museumslag	4.000
31	Roknesvollen 4 H - seter	40.000
32	Levanger Ungdomsråd	10.000
33	IL Sverre Turn	15.000
34	Nessegutten FFU	10.000
35	Juvente	15.000
36	Kulturuka i Levanger	15.000
37	Norsk Sjongleringsforbund	10.000
		366.000

Levanger kommune

Sakspapir

Høring - NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Saksbehandler: Anette Bartnes Dalheim E-post: anette.bartnes.dalheim@levanger.kommune.no Tlf.:	Arkivref: 2012/1234 - /
---	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Levanger formannskap	07.03.2012	24/12
Levanger formannskap	02.05.2012	44/12

Utvalgets forslag til vedtak:

Levanger kommune stiller seg bak hovedtrekkene, konklusjoner og forslag til tiltak i utredninga, og kommer med følgende kommentarer i tillegg:

Skolens demokratioppdrag

- Kommunen ønsker å understreke viktigheten av økt fokus på demokratiforståelse og deltakelse i demokratiske prosesser i grunnskolen. Dette kan bygges både gjennom et eget demokratifag, men ikke minst gjennom å styrke den praktiske erfaringa i form av elevråds- og klasserådsarbeid som allerede eksisterer i skolene. Kommunen er meget positive til frivillige valg i ungdomsskolen og tilråder at det lages eget opplegg med samarbeid mellom skole og de politiske partiene for å få gjennomført valgene på en god måte.
- Kommunen tror læreres kompetanse om elevmedvirkning er bra, men at økt fokus på kompetanse knyttet til barn og unges makt og medvirkning kan sikre at veiledning og rådgivning blir mindre individavhengig og at forskjellene fra skole til skole kan bli mindre.
- Kommunen har fått innspill på at elevråd ønsker større tilgang/mulighet til den kommunale politikken.
- Kommunen støtter absolutt forslaget om forsøksprosjekt med regionale lærlingeråd.

Deltakelse i barne- og ungdomsorganisasjoner

- Levanger kommune praktiserer allerede fri leie av kommunens skolelokaler, til organisert aktivitet for barn/unge under 16 år, utenom undervisningstid. Kommunen mener at dette er en meget god ordning som stimulerer til organisert aktivitet for barn og unge og som på denne måten kan øke barn og unges medvirkning. Kommunen har fått innspill på at muligheten for leie kan gjøres bedre kjent og enklere tilgjengelig.
- Kommunen går inn for å styrke og bedre arbeidet som gjøres for eksisterende myndighetsinitierte ordninger for medvirkning (ungdomsråd og elevråd), før man eventuelt oppretter nye organ som et lokalt samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjoner.

Medvirkning gjennom ungdomsråd

- Kommunen ser både positive og negative sider med å utarbeide lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd. Dersom dette er retningslinjer som kan bidra til å tydeliggjøre ungdområdenes betydning, rolle, oppgaver og handlingsrom, ser Kommunen positivt på dette. Dersom eventuelle retningslinjer er med på å begrense den ungdommelige kreativitet, impulsivitet og frihet vil slike retningslinjer føre til en følelse av mindre mulighet til medvirkning og i verste fall resignasjon. Kommunen mener likevel at det skal være mulig å gi retningslinjer som unngår dette.
- Kommunen støtter forslaget om kompetanseheving for kommuneansatte med ansvar for ungdomsråd. Kommunen mener likevel at kompetanseheving også generelt i administrasjon og politisk ledelse vil kunne styrke ungdoms muligheter til makt og medvirkning i kommunene. Spesielt ser Kommunen fordeler med å gjøre administrative og politiske prosesser, systemer og dokumenter mer forståelig og tilgjengelig for barn og unge enn det de er i dag. Dersom ungdom har en formell medvirkningsrett, men ikke har forutsetninger for å kunne forstå eller å delta i prosessene, blir det som skulle vært reel medvirkning, kvasimedvirkning. Kommunen mener at flere enn rådgiver for ungdomsrådet har et særskilt ansvar her.

Valgkanalen

På spørsmålet om stemmerettsalder ser kommunen positivt på å endre stemmerettsalder til 16 år. Begrunnelsen vår slutter seg til de vurderinger som er gjort og de argumentene som kommer fram av de fem medlemmene i utredningsk som gikk inn for å senke stemmerettsalder til 16 år (kan leses på side 71-72, kap 6).

Digitalt medborgerskap

Kommunen støtter forslagene, selv om vi tror at ungdom har mye kunnskap om maktpotensialet i sosiale medier allerede. Mange unge bruker sosiale medier både til ytring og medvirkning og er på veldig klar over hvilke muligheter som ligger i bruken av sosiale medier. Kommunen foreslår imidlertid at lærere og andre voksne som jobber med barn og unge kan få mer kompetanse på området.

Personvern i nye medier

Kommunen støtter utredningas forslag om opplæring i personvern. Kommunen mener likevel at selv om en ansatte bør gis særlig ansvar for personvern, bør alle ansatte øke kompetansen om personvern i nye medier.

Unge under offentlig omsorg

Av tidsmessige grunner ble det foregående temaene prioritert i arbeidet med høringsuttalelsen. Det ble ikke etterspurt uttalelser fra ungdomsråd og elevråd på temaet om unge under offentlig omsorg.

Andre kommentarer

Kommunen hadde gjerne sett at problemstillinga omkring lærlingeplasser ble belyst i NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning og tatt opp under tema ”Makt over eget liv”. Dette er ei utfordring som opptar mange unge og som påvirker unges yrkesvalg.

Hjemmel/bakgrunn for saken:

NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning er en utredning laget av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Formålet med utredninga var å se på hva slags makt og muligheter til medvirkning ungdom har i samfunnet vårt. Levanger kommune fikk i februar 2012 invitasjon til høring i forbindelse med *NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning*, med høringsfrist 7. mai.

I formannskapet 07.03.12, under sak 24/12, ble følgende utvalg nedsatt for å forberede høringsuttalelse fra Levanger kommune:

Karl Meinert Buchholdt (leder), SLT-koordinator i Levanger kommune og 1 representant fra ungdomsrådet. Representant fra ungdomsrådet ble leder Anne-Maren Olsen. Utvalget vurderte videre at barnerepresentant Berit Sunnset Voldseth burde involveres i arbeidet, og hun ble derfor invitert til et av arbeidsmøtene.

Et sammendrag (se vedlegg) av NOU'en ble sendt ut til elevrådene på alle ungdomsskolene i kommunen, med oppfordring til elevrådene om å komme med tilbakemelding og innspill.

Vedlegg:

- 1 Sammendrag av NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning sendt ut til elevrådene ungdomsskolene

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Utredninga *NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning* ser på makt i to betydninger, som begge er viktig for ungdom. 1) Innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv og 2) Makt over eget liv.

Innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv

Innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv handler om unges muligheter til å delta i politiske prosesser både i lokalsamfunnet og i storsamfunnet.

For utvalget har det vært et helt sentralt utgangspunkt at vi bør jobbe for at muligheten til å delta og bli hørt skal være så lik for alle som mulig. Dette **mulighetsperspektivet** ligger til grunn for utvalgets vurderinger og de tiltakene som utvalget foreslår.

Et annet perspektiv som utvalget har lagt til grunn er **medborgerperspektivet**. Å være medborger handler både om å ha mulighet til å delta aktivt i samfunnslivet, men også om å ha innflytelse på politiske prosesser. Medborgerskapsperspektivet er nyttig i denne sammenhengen fordi det anerkjenner at ungdom ikke bare skal bli medborgere en gang i framtiden, men at de også er **viktige samfunnsdeltakere – medborgere – i sin ungdomstid**.

Et tredje perspektiv som utvalget har fokusert på i sammenheng med innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv, er: **myndiggjøringsperspektivet**. I dette perspektivet blir det viktig å diskutere hvordan ulike former for medvirkning bidrar til myndiggjøring. Det å få ansvar for tidlig og det å få ansvar for sent; å få for mye eller for lite ansvar, kan begge deler knyttes til avmakt. Utvalget er opptatt av å skille mellom

reell medvirkning og kvasimedvirkning. Utvalget poengterer at kvasimedvirkning ikke er myndiggjørende. Tvert imot kan det å bli involvert på liksom føre til resignasjon; en opplevelse av at det ikke nytter å delta og man gir opp noe man egentlig hadde planer om.

Makt over eget liv

Makt over eget liv handler om medvirkning, selvbestemmelse og en opplevelse av å ha en form for styring og kontroll over viktige områder i eget liv. Det å medvirke og utøve selvbestemmelse er viktig for den enkeltes selvrespekt og selvutvikling. Å frata et menneske muligheten til innflytelse over ens egne, viktige områder i livet kan føles krenkende. Slike krenkelser kan lede til avmakt. I utredninga behandles to temaer knyttet til dette maktperspektivet: hvordan nye medier utfordrer unges personvern og situasjonen til unge som av ulike grunner er under offentlig omsorg. Utvalget mener at det er et gap mellom det som er myndighetenes målsetting og det som er det faktiske ungdommene opplever, når det gjelder begge disse to temaene. Kort sagt; mange unge opplever situasjoner hvor de føler avmakt.

Utredningas konklusjoner og forslag til tiltak

Skolens demokratioppdrag

Utredningen peker på at det *er* mulig for unge å være aktive medborgere. Men det er også slik at muligheten til å delta ikke er like reell for alle. Utvalget mener at **skolen** er viktig for å legge et godt grunnlag for medborgerskap for unge. Skolen bidrar til at muligheten for å delta og å bli hørt er så lik for alle som mulig.

TILTAK:

- 1) Utvalget foreslår at det innføres et demokratifag i grunnskolen, at skolevalg (ved kommune- og stortingsvalg) gjøres obligatorisk i videregående skole og at det lages et opplegg med frivillige skolevalg i ungdomsskolen.
- 2) Utvalget ber myndighetene utrede om:
 - elevgrupperåd (tilsvarer klasseråd) bør lovfestes
 - rett til elevrådsmidler bør forskriftsfestes
 - lærere med ansvar for elevråd trenger mer kompetanse om elevmedvirkning
- 3) Utvalget foreslår også at det etableres et forsøksprosjekt med regionale lærlingeråd.
- 4) Utvalget vil at skolen skal ha en åpen holdning til organisasjoner og politiske partier, og at elevers engasjement utenfor skolen skal anerkjennes.

Deltakelse i barne- og ungdomsorganisasjoner

Færre unge enn før deltar i samfunnsretta organisasjoner og politiske partier, men de som deltar er mer engasjement enn før.

TILTAK:

- 1) Utvalget mener arbeidet med å inkludere ungdomsgrupper med lav deltakelse i frivillige organisasjoner bør styrkes.

- 2) Barne- og ungdomsorganisasjonene bør gis tilgang til skolens lokaler utenom undervisningstid.
- 3) Utvalget vil styrke barne- og ungdomsorganisasjonenes mulighet til å delta i kommunal politikktutforming og planprosesser.
→ Kommunene bør tilrettelegge for at det etableres lokale samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjonene, som velger representanter til ungdomsråd og andre medvirkningsorgan og – prosesser i kommunen.

Medvirkning gjennom ungdomsråd

Det har vært lagt vekt på fra myndighetenes hold, at ungdommer skal konsulteres i saker som angår dem. Mange kommuner har etablert ungdomsråd eller lignende ordninger, som skal sikre de unges synspunkter inn i det politiske systemet. Men det at ordninger finnes betyr ikke at unge får reell innflytelse. Ikke sjelden er deltakelsen av symbolsk karakter.

TILTAK:

- 1) Utvalget går inn for at det utarbeides lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd.
- 2) Myndighetene må i tillegg vurdere om kommuneansatte med ansvar for ungdomsråd trenger kompetanseheving.
- 3) Utvalget mener at det bør jobbes mer med å inkludere ungdom med lav deltakelse i frivillige organisasjoner.

Valgkanalen

Selv om andre kanaler er viktige, er utvalgets synspunkt at andre former for politisk deltakelse ikke kan erstatte deltakelse gjennom valgkanalen dersom folkestyret skal overleve. Unges deltakelse i valg har lenge vært synkende, men ser ut til å ha stabilisert seg på et lavt nivå. Et stabilt trekk er at deltakelsen i valgdemokratiet er sosialt skjevfordelt. I tillegg har unges eget nettverk stor betydning for om de er politisk aktive.

TILTAK:

- 1) Utvalget foreslår ikke konkrete tiltak for å øke valgdeltakelsen, men viser til styrkingen av skolens demokratioppdrag som et særlig viktig virkemiddel.
- 2) I spørsmålet om senking av stemmerettsalderen til 16 år har utvalgets medlemmer samlet seg om tre ulike standpunkt:
 - Seks medlemmer går inn for å beholde dagens stemmerettsalder på 18 år for begge valg
 - Fem medlemmer går inn for at stemmerettsalderen senkes til 16 år for begge valg
 - To medlemmer går inn for at stemmerettsalderen senkes til 16 år for lokalvalg, men fortsatt å være 18 år for nasjonale valg

Digitalt medborgerskap

Utredningen peker på den økte betydningen av det **digitale medborgerskapet** (mulighet til å delta aktivt i samfunnslivet gjennom sosiale medier) for ungdom gjennom sosiale medier. Framveksten av de sosiale mediene beskrives som en ny infrastruktur for

deltakelse og mobilisering, som fremmer unges makt og at det senker terskelen for å delta.

TILTAK:

- 1) Utvalget vil at unge skal få mer kunnskap om maktpotensialet i sosiale medier. Utvalget foreslår at digital medborgerkompetanse integreres det nye demokratifaget i grunnskolen.
- 2) Utvalget mener det er behov for kunnskap om digitalt medborgerskap blant unge. Utvalget foreslår at det gis støtte til forskning om hvordan sosiale medier påvirker unges samfunnsengasjement og deltakelse samt hva slags makt unge reelt sett får gjennom sosiale medier.

Personvern i nye medier

Når det gjelder personvern kan avmakt oppstå både som følge av at unge ikke vet hvordan de kan – eller hvorfor de bør – beskytte egen personinformasjon, og som følge av at andre bevisst eller ubevisst deler personinformasjon om dem, eller overvåker hva de foretar seg. Uansett årsak er personvernkrænkelser et økende problem.

TILTAK:

- 1) Utvalget mener at skolen må gi opplæring i personvern og foreslår at personvern i nye medier tas inn i undervisningen om digital kompetanse både i grunnskolen og i videregående opplæring.
- 2) Hver skole bør også gi én av de ansatte et særlig ansvar for personvern.

Unge under offentlig omsorg

Av tidsmessige grunner ble det foregående temaene prioritert i arbeidet med høringsuttalelsen.

Vurdering:

Utvalget som har jobbet med å forberede høringsuttalelse fra Levanger kommune opplever at NOU 2011:20 *Ungdom, makt og medvirkning* belyser ulike gruppers muligheter og barrierer i forhold til makt og deltakelse på en god og ærlig måte. Utredninga fremhever ungdoms muligheter og handlingsrom, samtidig som den påpeker faren for at ungdoms makt og medvirkning bare forblir fine ord og politisk korrekthet.

Utvalget stiller seg bak hovedtrekkene, konklusjoner og forslag til tiltak i utredninga, og kommer med følgende kommentarer i tillegg.

Skolens demokratioppdrag

- Utvalget ønsker å understreke viktigheten av økt fokus på demokratiforståelse og deltakelse i demokratiske prosesser i grunnskolen. Dette kan bygges både gjennom et eget demokratifag, men ikke minst gjennom å styrke den praktiske erfaringa i form av elevråds- og klasserådsarbeid som allerede eksisterer i skolene. Utvalget er meget positive til frivillige valg i ungdomsskolen og tilråder at det lages eget opplegg med samarbeid mellom skole og de politiske partiene for å få gjennomført valgene på en god måte.
- Utvalget tror læreres kompetanse om elevmedvirkning er bra, men at økt fokus på kompetanse knyttet til barn og unges makt og medvirkning kan sikre at

veiledning og rådgivning blir mindre individavhengig og at forskjellene fra skole til skole kan bli mindre.

- Utvalget har fått innspill på at elevråd ønsker større tilgang/mulighet til den kommunale politikken.
- Utvalget støtter absolutt forslaget om forsøksprosjekt med regionale lærlingeråd.

Deltakelse i barne- og ungdomsorganisasjoner

- Levanger kommune praktiserer allerede fri leie av kommunens skolelokaler, til organisert aktivitet for barn/unge under 16 år, utenom undervisningstid. Utvalget mener at dette er en meget god ordning som stimulerer til organisert aktivitet for barn og unge og som på denne måten kan øke barn og unges medvirkning. Utvalget har fått innspill på at muligheten for leie kan gjøres bedre kjent og enklere tilgjengelig.
- Utvalget går inn for å styrke og bedre arbeidet som gjøres for eksisterende myndighetsinitierte ordninger for medvirkning (ungdomsråd og elevråd), før man eventuelt oppretter nye organ som et lokalt samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjoner.

Medvirkning gjennom ungdomsråd

- Utvalget ser både positive og negative sider med å utarbeide lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd. Dersom dette er retningslinjer som kan bidra til å tydeliggjøre ungdomsrådernes betydning, rolle, oppgaver og handlingsrom, ser utvalget positivt på dette. Dersom eventuelle retningslinjer er med på å begrense den ungdommelige kreativitet, impulsivitet og frihet vil slike retningslinjer føre til en følelse av mindre mulighet til medvirkning og i verste fall resignasjon. Utvalget mener likevel at det skal være mulig å gi retningslinjer som unngår dette.
- Utvalget støtter forslaget om kompetanseheving for kommuneansatte med ansvar for ungdomsråd. Utvalget mener likevel at kompetanseheving også generelt i administrasjon og politisk ledelse vil kunne styrke ungdoms muligheter til makt og medvirkning i kommunene. Spesielt ser utvalget fordeler med å gjøre administrative og politiske prosesser, systemer og dokumenter mer forståelig og tilgjengelig for barn og unge enn det de er i dag. Dersom ungdom har en formell medvirkningsrett, men ikke har forutsetninger for å kunne forstå eller å delta i prosessene, blir det som skulle vært reel medvirkning, kvasimedvirkning. Utvalget mener at flere enn rådgiver for ungdomsrådet har et særskilt ansvar her.

Valgkanalen

- På spørsmålet om stemmerettsalder ser utvalget positivt på å endre stemmerettsalder til 16 år. Begrunnelsen vår slutter seg til de vurderinger som er gjort og de argumentene som kommer fram av de fem medlemmene i utredningsutvalget som gikk inn for å senke stemmerettsalder til 16 år (kan leses på side 71-72, kap 6).

Digitalt medborgerskap

- Utvalget støtter forslagene, selv om vi tror at ungdom har mye kunnskap om maktpotensialet i sosiale medier allerede. Mange unge bruker sosiale medier både til ytring og medvirkning og er på veldig klar over hvilke muligheter som ligger i bruken av sosiale medier. Utvalget foreslår imidlertid at lærere og andre voksne som jobber med barn og unge kan få mer kompetanse på området.

Personvern i nye medier

- Utvalget støtter utredningas forslag om opplæring i personvern. Utvalget mener likevel at selv om en ansatte bør gis særlig ansvar for personvern, bør alle ansatte øke kompetansen om personvern i nye medier.

Unge under offentlig omsorg

Av tidsmessige grunner ble det foregående temaene prioritert i arbeidet med høringsuttalelsen. Det ble ikke etterspurt uttalelser fra ungdomsråd og elevråd på temaet om unge under offentlig omsorg.

Andre kommentarer

Utvalget hadde gjerne sett at problemstillinga omkring lærlingeplasser ble belyst i NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning og tatt opp under tema ”Makt over eget liv”. Dette er ei utfordring som opptar mange unge og som påvirker unges yrkesvalg.

Saksprotokoll i Levanger formannskap - 07.03.2012**Forslag i møte:**

Anne-Grete Hojem (DNA) fremmet følgende forslag til vedtak:

For å forberede høringsuttalelse fra Levanger kommune til [NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#), nedsettes følgende utvalg:

Karl M. Buchholdt (leder), SLT-koordinator i Levanger kommune og 1 representant fra ungdomsrådet.

Avstemning:

Rådmannens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

For å forberede høringsuttalelse fra Levanger kommune til [NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#), nedsettes følgende utvalg:

Karl M. Buchholdt (leder), SLT-koordinator i Levanger kommune og 1 representant fra ungdomsrådet.

Rådmannen utpeker sekretær for utvalget.

Utvalget må vurdere om andre skal involveres i arbeidet med høringsuttalelsen.

Utvalget bes fremme sitt forslag innen 20. april 2012.

Rådmannens forslag til vedtak:

For å forberede høringsuttalelse fra Levanger kommune til [NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#), nedsettes følgende utvalg:

Rådmannen utpeker sekretær for utvalget.

Utvalget må vurdere om andre skal involveres i arbeidet med høringsuttalelsen.
Utvalget bes fremme sitt forslag innen 20. april 2012.

Hjemmel/bakgrunn for saken:

[Invitasjon til høring - NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#)

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

[Høring - NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#)

Saksopplysninger:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har sendt ut [NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#) på høring.

Høringsfristen er 7. mai 2012.

Utvalget har vært bredt sammensatt av ungdom, organisasjonsrepresentanter og fagfolk og ble ledet av tidligere barneombud Trond-Viggo Torgersen.

I høringsbrevet skriver departementet bl.a.:

”I mandatet ble utvalget bedt om å utrede ulike gruppers muligheter og barrierer i forhold til makt og deltakelse. Både ulike metoder for å øke unges makt over samfunnsutviklingen, i tillegg til unges makt over, og muligheter for mestring av sin egen livssituasjon. Utvalget ble bedt om å ta for seg forhold knyttet til unges forbruker- og mediemakt; informasjon, kommunikasjon og deltakelse gjennom digitale medier, samt som brukere av offentlige tjenester. Utvalget ble bedt om å konsentrere seg om ungdomsbefolkningen i alderen 12-26 år, og legge perspektiver knyttet til kjønn, kultur, ulik etnisk bakgrunn, nedsatt funksjonsevne og levekår til grunn for sitt arbeid. Generelt bes høringsinstansene om å vurdere forslagene i lys av disse perspektivene.

Et hovedtema i utredningen er hvordan det står til med de ordningene som skal sikre ungdom muligheter til å si sin mening, bli hørt og representert. En premisse for utredningen er at et velfungerende demokrati ikke kan være et ekskluderende eliteprosjekt. Høy grad av deltakelse henger ofte sammen med høyt utdanningsnivå og tilgang til andre ressurser. I dette perspektivet er det viktig at deltakelsesordninger for ungdom bidrar til å utjevne forskjeller, ikke forsterke dem.

Utvalget kommer med forslag på en rekke områder, blant annet på skoleområdet. Skolens rolle som demokratiforberedende arena er ikke eksplisitt nevnt i utvalgets mandat, men utvalget har lagt stor vekt på at dette må være en sentral del av diskusjonen om unges makt og medvirkning.”

Vurdering:

Rådmannen finner det riktig at Levanger kommune avgir høringsuttalelse, og temaet tilsier at det vil være naturlig at et politisk sammensatt utvalg forbereder denne.

Rådmannen tilrår derfor at formannskapet oppnevner et utvalg som får ansvar for å forberede en uttalelse. Utvalget bør være ferdig med arbeidet senest 20. april, slik at saken kan behandles av formannskapet i møte beramma 2. mai.

Utvalget bør vurdere hvordan en kan involvere andre i arbeidet med høringsuttalelsen.

Høringsinnspill fra Ungdomsråd og elevråd på
NOU 2001: 20
Ungdom, makt og medvirkning
Sammendrag av kapittel 1: Perspektiver, konklusjoner og tiltak

Hva er en NOU (Norges offentlige utredninger)?

En NOU (Norges offentlige utredninger) er en rapport utarbeidet av et utvalg eller ei arbeidsgruppe utnevnt av et departement eller ved kongelig resolusjon. Formålet er å se på og gjøre rede på ulike forhold i samfunnet. Ofte gir utvalget noen anbefalinger om tiltak basert på det de har funnet i utredninga og utredninga kan være en del av forarbeidet til en lovendring. NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning er en utredning laget av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Formålet her var å se på hva slags makt og muligheter til medvirkning ungdom har i samfunnet vårt. Vi ønsker at dere gir oss en tilbakemelding på tiltakene de foreslår for å bedre ungdoms makt og muligheter til medvirkning.

Utredningas hovedtema: Makt i to betydninger

Makt kan defineres på mange måter. Det motsatte av makt er avmakt. I Store norske leksikon beskrives makt som det å ha evne til sosial innflytelse (potensiell makt) og det og faktisk utøve slik innflytelse (aktuell makt). Utredninga fokuserer på makt i to betydninger; 1) Innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv og 2) Makt over eget liv.

1) Innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv

Bakgrunn

Innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv handler om unges muligheter til å delta i politiske prosesser både i lokalsamfunnet og i storsamfunnet. I denne

sammenhengen kan avmakt handle om å bli holdt utenfor, for eksempel med henvisning til at man ikke er moden nok til å delta, eller at saken ikke angår ungdom. Men avmakt kan også oppstå om man får anledning til å være med, men uten at deltakelsen har noen betydning, dvs. skinndeltakelse eller skinndemokrati.

Vi vet at deltakelse og mulighet til innflytelse krever ressurser som ikke alltid er likt fordelt. Tilgangen til slike ressurser kan variere med familiebakgrunn, foreldres engasjement og utdanningsnivå, samt individuell forskjeller blant de unge som nedsatt funksjonsevne og manglende språklige ferdigheter.

For utvalget har det vært et helt sentralt utgangspunkt at vi bør jobbe for at muligheten til å delta og bli hørt skal være så lik for alle som mulig. Dette **mulighetsperspektivet** ligger til grunn for utvalgets vurderinger og de tiltakene som utvalget foreslår. Utvalget har sett på unges muligheter for innflytelse gjennom ulike deltakelseskanaler: barne- og ungdomsorganisasjoner (organisasjonskanalen), enkeltsaksorienterte aksjoner (aksjonskanalen), medvirkningsorganer som ungdomsråd og ungdommens kommunestyre (den konsultative kanalen) og ungdomspartiene (partikanalen).

Et annet perspektiv som utvalget har lagt til grunn er **medborgerperspektivet**. Å være medborger handler både om å ha mulighet til å delta aktivt i samfunnslivet, men også om å ha innflytelse på politiske prosesser. Medborgerskapsperspektivet er nyttig i denne sammenhengen fordi det anerkjenner at ungdom ikke bare skal bli medborgere en gang i framtiden, men at de også er **viktige samfunnsdeltakere – medborgere – i sin ungdomstid**.

Et tredje perspektiv som utvalget har fokusert på i sammenheng med innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv, er: **myndiggjøringsperspektivet**. I dette perspektivet blir det viktig å diskutere hvordan ulike former for medvirkning bidrar til myndiggjøring. Det å få ansvar for tidlig og det å få ansvar for sent; å få for mye eller for lite ansvar, kan begge deler knyttes til avmakt. Utvalget er opptatt av å skille mellom reell medvirkning og kvasimedvirkning. Utvalget poengterer at kvasimedvirkning ikke er myndiggjørende. Tvert imot kan det å bli involvert på liksom føre til resignasjon; en opplevelse av at det ikke nytter å delta og man gir opp noe man egentlig hadde planer om.

Utvalgets konklusjoner og forslag til tiltak

a) Ungdommens muligheter til innflytelse

- Færre unge enn før deltar i samfunnsretta organisasjoner og politiske partier, men de som deltar er mer engasjement enn før.

- Det har vært lagt vekt på fra myndighetenes hold, at ungdommer skal konsulteres i saker som angår dem. Mange kommuner har etablert ungdomsråd eller lignende ordninger. Også på regionalt og nasjonalt nivå finnes det ordninger og initiativ som skal sikre de unges synspunkter inn i det politiske systemet. Men det at ordninger finnes betyr ikke at unge får reell innflytelse. Ikke sjelden er deltakelsen av symbolsk karakter.

TILTAK: Deltakelse i barne- og ungdomsorganisasjoner

- 1) Utvalget mener arbeidet med å inkludere ungdomsgrupper med lav deltakelse i frivillige organisasjoner bør styrkes.
- 2) Barne- og ungdomsorganisasjonene bør gis tilgang til skolens lokaler utenom undervisningstid.
- 3) Utvalget vil styrke barne- og ungdomsorganisasjonenes mulighet til å delta i kommunal politikkutforming og planprosesser.
→ Kommunene bør tilrettelegge for at det etableres lokale samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjonene, som velger representanter til ungdomsråd og andre medvirkningsorgan og –prosesser i kommunen.

TILTAK: Medvirkning gjennom ungdomsråd

- 1) Utvalget går inn for at det utarbeides lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd.
- 2) Myndighetene må i tillegg vurdere om kommuneansatte med ansvar for ungdomsråd trenger kompetanseheving.
- 3) Utvalget mener at det bør jobbes mer med å inkludere ungdom med lav deltakelse i frivillige organisasjoner.

b) Medborgerskap og politisk deltakelse

- Utredningen peker på den økte betydningen av det **digitale medborgerskapet** (mulighet til å delta aktivt i samfunnslivet gjennom sosiale medier) for ungdom gjennom sosiale medier. Framveksten av de sosiale mediene beskrives som en ny infrastruktur for deltakelse og mobilisering, som fremmer unges makt og at det senker terskelen for å delta.
- Det fremheves positive sider som at deltakelse og mobilisering gjennom sosiale medier ikke er stedbundet, og man ikke behøver å kunne snakke for seg eller være fortrolig med formelle møteregler og prosedyrer for å delta. Utvalget understreker at dersom det digitale medborgerskapet kommer til erstatning for andre former for deltakelse, vil dette på sikt antakeligvis svekke heller enn øke unges makt. Det ser imidlertid ut til at denne formen for deltakelse kommer i tillegg til, og ikke i stedet for, tradisjonell politisk deltakelse.

TILTAK: Digitale medborgerskap

- 1) Utvalget vil at unge skal få mer kunnskap om maktpotensialet i sosiale medier. Utvalget foreslår at digital medborgerkompetanse integreres det nye demokratifaget i grunnskolen. Myndighetene må i tillegg vurdere om kommuneansatte med ansvar for ungdomsråd trenger kompetanseheving.
- 2) Utvalget mener det er behov for kunnskap om digitalt medborgerskap blant unge. Utvalget foreslår at det gis støtte til forskning om hvordan sosiale medier påvirker unges samfunnsengasjement og deltakelse samt hva slags makt unge reelt sett får gjennom sosiale medier.

- Utredningen peker på at det *er* mulig for unge å være aktive medborgere. Men det er også slik at muligheten til å delta ikke er like reell for alle. Utvalget mener at **skolen** er viktig for å legge et godt grunnlag for medborgerskap for unge. Skolen bidrar til at muligheten for å delta og bli hørt er så lik for alle som mulig.

TILTAK: Skolens demokratioppdrag

- 1) *Utvalget foreslår at det innføres et demokratifag i grunnskolen, at skolevalg (ved kommune- og stortingsvalg) gjøres obligatorisk i videregående skole og at det lages et opplegg med frivillige skolevalg i ungdomsskolen.*
- 2) Utvalget ber myndighetene utrede om:
 - elevgrupperåd (tilsvarer klasseråd) bør lovfestes
 - rett til elevrådsmidler bør forskriftsfestes
 - lærere med ansvar for elevråd trenger mer kompetanse om elevmedvirkning.
- 3) Utvalget foreslår også at det etableres et forsøksprosjekt med regionale lærlingeråd.
- 4) Utvalget vil at skolen skal ha en åpen holdning til organisasjoner og politiske partier, og at elevers engasjement utenfor skolen skal anerkjennes.

TILTAK: Valgkanalen

Utvalget spør om hva man mener om dagens stemmerettsalder.

- Bør man gå inn for å beholde dagens stemmerettsalder på 18 år for begge valg?
- Bør stemmerettsalderen senkes til 16 år for begge valg?
- Bør stemmerettsalderen senkes til 16 år for lokalvalg, men fortsatt være 18 år for nasjonale valg?

2) Makt over eget liv

Bakgrunn

Makt over eget liv handler om medvirkning, selvbestemmelse og en opplevelse av å ha en form for styring og kontroll over viktige områder i eget liv. Det å medvirke og utøve selvbestemmelse er viktig for den enkeltes selvrespekt og selvutvikling. Å frata et menneske muligheten til innflytelse over ens egne, viktige områder i livet kan føles krenkende. Slike krenkelser kan lede til avmakt. I utredninga behandles to temaer knyttet til dette maktperspektivet: hvordan nye medier utfordrer unges personvern og situasjonen til unge som av ulike grunner er under offentlig omsorg. Utvalget mener at det er et gap mellom det som er myndighetenes målsetting og det som er det faktiske ungdommene

opplever, når det gjelder begge disse to temaene. Kort sagt; mange unge opplever situasjoner hvor de føler avmakt.

Utvalgets konklusjoner og forslag til tiltak

a) Unges personvern

- Når det gjelder personvern kan avmakt oppstå både som følge av at unge ikke vet hvordan de kan – eller hvorfor de bør – beskytte egen personinformasjon, og som følge av at andre bevisst eller ubevisst deler personinformasjon om dem, eller overvåker hva de foretar seg. Uansett årsak er personvernkrænkelser et økende problem.

TILTAK: Personvern i nye medier

- 1) Utvalget mener at skolen må gi opplæring i personvern og foreslår at personvern i nye medier tas inn i undervisningen om digital kompetanse både i grunnskolen og i videregående opplæring.
- 2) Hver skole bør også gi én av de ansatte et særlig ansvar for personvern.

b) Situasjonen til unge som av ulike grunner er under offentlig omsorg

- Angående situasjonen til unge som av ulike grunner er under offentlig omsorg, valgte arbeidsgruppa og ikke å etterspørre uttalelser fra ungdomsråd og elevråd for dette temaet. Av tidsmessige grunner ble det foregående temaene prioritert i arbeidet.